

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Legea nr.109/1997 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social s-a instituționalizat dialogul social între sindicate, patronate și Guvern, la nivel național. Dinamica schimbărilor economice și sociale din ultimii ani a devansat și cadrul legislativ care reglementează funcționarea acestei instituții. În acest context, modificarea legii este solicitată de confederațiile patronale și sindicale, în urma evaluărilor realizate asupra funcționalității acestei instituții și în raport cu rolul potențial al instituției în contextul integrării europene, acțiune reprezentând și o prioritate stabilită în cadrul Documentului de poziție asupra Capitolului XIII – Politică Socială și Ocuparea Forței de Muncă și în cadrul Programului Național de Aderare a României la Uniunea Europeană.

Consiliul Economic și Social, a cărui organizare și funcționare a fost reglementată prin Legea nr.109/1997, reprezintă o instituție specializată în domeniul dialogului social, cu atribuții și competențe specifice. Prin noua lege se conferă Consiliului Economic și Social un rol activ în promovarea și dezvoltarea dialogului social, prin stabilirea la nivelul instituției a unor atribuții în domeniul promovării, elaborării și implementării de strategii, programe, metodologii și standarde în acest domeniu. Corespunzător acestor modificări, prin prezenta lege se are în vedere, în special, necesitatea existenței unui Consiliu Economic și Social specializat, cu resurse, competențe și instrumente adecvate pentru realizarea obiectivului de mediere a conflictelor de muncă.

Pentru consolidarea rolului Consiliului Economic și Social în vederea îndeplinirii scopului pentru care a fost creat, respectiv pentru realizarea climatului de stabilitate și pace socială este necesară înzestrarea instituției cu noi instrumente de lucru. În acest sens, prin adoptarea prezentei legi, punctele de vedere și recomandările asupra cărora partenerii sociali au ajuns la un consens vor deveni rezultate ale instituției, complementare avizelor emise pentru proiectele de acte normative. Pentru utilizarea acestor noi instrumente, Consiliului Economic și Social i se dă posibilitatea de a se autosesiza și de a fi sesizat de către diferite instituții publice sau de către organizații sindicale și patronale reprezentative. Emiterea de puncte de vedere și recomandări se va putea realiza atât asupra unor evenimente, situații economico-sociale, cât și asupra stărilor conflictuale care pot apărea între partenerii sociali.

Lărgirea domeniilor de interes pentru partenerii sociali impune și reproiectarea domeniilor de competență ale instituției. În acest sens se are în vedere:

a) emiterea de către Consiliul Economic și Social a unui aviz asupra proiectelor de programe și strategii care nu se vor concretiza în acte normative;

b) introducerea unor domenii noi unde este necesară consultarea partenerilor sociali:

- politici monetare, financiare, fiscale, de venituri;
- funcționarea și creșterea competitivității agenților economici;
- cultura.

Calitatea analizelor, studiilor și avizelor Consiliului Economic și Social, precum și capacitatea de răspuns a instituției la dinamica procesului legislativ sunt determinate în special de organizarea și funcționarea consiliilor de specialitate ale instituției. Complexitatea problemelor dezbătute în cadrul acestor comisii impune existența unui număr larg de experți cu experiență și competențe specifice diferitelor domenii. În acest sens, prin noua lege se elimină restricția privind numărul maxim de experți care pot fi nominalizați de către partenerii sociali în cadrul comisiilor de specialitate.

Analizele și studiile reprezintă acele instrumente ale Consiliului Economic și Social care au fost cel mai puțin valorificate până în prezent. Pentru îmbunătățirea acestei situații, prezenta lege instituie, ca atribuție distinctă a Consiliului Economic și Social, elaborarea de analize și studii atât din proprie inițiativă, cât și la solicitarea Guvernului sau a Parlamentului.

În concordanță cu opțiunile partenerilor sociali, se impune și o reconfigurare a componenței Consiliului Economic și Social, astfel încât această instituție să devină un veritabil reprezentant al societății civile organizate, similar Comitetului Economic și Social European. În vederea realizării acestui obiectiv, prin prezenta lege se reglementează un mecanism de înlocuire treptată a reprezentanților Guvernului cu reprezentanți ai altor grupuri de interese economico-sociale.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul a adoptat prezenta lege de modificare și completare a Legii nr.109/1997 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social.